

Glasnik

HRVATSKOG STRUKOVNOG SINDIKATA MEDICINSKIH SESTARA-MEDICINSKIH TEHNIČARA Zagreb, prosinac 2013.

GLAVNO VIJEĆE HSS MS-MT-a DONIJELO ODLUKU:

STR. 25.

Potpisan novi Kolektivni ugovor za djelatnost zdravstva

Jednoglasno izglasana odluka omogućila je 2. prosinca 2013. potpisivanje ugovora s Ministarstvom zdravlja

STR. 25.

SILVANA GANZA, KBC SPLIT

Ne odričemo se ničega jer smo zaknuti u svemu!

STR. 12.-13.

VESNA JURKOVIĆ, OB SLAVONSKI BROD

Jaki smo jer smo organizirani i složni

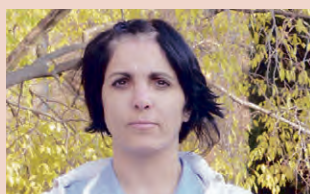
STR. 26.-27.

NOVE PODRUŽNICE HSS MS-MT-a

PULA

Ovaj sindikat najbolje se bori za prava medicinskih sestara

STR. 4.-5.

BJELOVAR

Razočarani postupcima starog sindikata pridružili smo se HSS MS-MT-u

STR. 6.-7.

NOVI MAROF

Zadovoljan sam Kolektivnim, no pitanje je hoće li ga Vlada poštovati

STR. 8.

NOVI ZAKON O RADU PROTIV RADNIKA
Ogorčenje novim Zakonom o radu

STR. 3.

Zajedničkim naporom do cilja

Poštovane kolegice i kolege, dragi čitatelji Glasnika HSS MS-MT-a, pred nama je treći broj našeg Glasnika u kojemu vas ponovno nastojimo što potpunije informirati o svim aktivnostima članova našeg sindikata, ali i drugih sindikata javnih i državnih službi. Riječ je o događajima koji su obilježili protekle mjesece, od lipnja kad je objavljen 2. broj Glasnika.

Budući da se bliže blagdani i kraj kalendarske godine, želja nam je da se putem Glasnika još bolje informiramo, zbližimo i upoznamo te vam i tako zahvalimo na tome što ste na svojim leđima iznijeli teret borbe za naša prava.

Želja nam je da se putem našeg Glasnika s našim radom upoznaju kolege, kolegice i suradnici koji nisu naši članovi. Želimo ih potaknuti na misli kojima će osloboditi kreativnost i djelovanje u korist struke i profesije, odnosno shvatiti važnost i snagu zajedničkog nastupa u borbi za boljitak svijtu nas.

U ovom broju, među ostalim, predstaviti ćemo vodstvo naših novoosnovanih podružnica, što je dokaz da se HSS MS-MT širi i iz dana u dan jača. Također, bit će predstavljene i neke od podružnica koje djeluju od osnutka našeg sestrinskog sindikata što će, nadamo se, potaknuti članstvo na još aktivniji rad i u Hrvatskom strukovnom sindikatu medicinskih sestara i medicinskih tehničara.

Ovo što smo zajedničkim naporom odrađili proteklih mjeseci odraz je aktivnog

djelovanja i naše uzajamne suradnje u HSS MS-MT-u.

Do našeg devetodnevog ŠTRAJKA, što još jednom s ponosom naglašavamo, nikada nije odrađen tako velik pothvat i iskorak medicinskih sestara i medicinskih tehničara! I na tome vam svima VELIKO HVALA!

Često čeznemo za promjenom životnih i radnih okolnosti nabolje, ali kad se one uistinu i dogode, brzo se na njih priviknemo u kolotečini životnih i radnih navika. Stoga, budemo li se trudili sačuvati iskricu našega početnoga žara, zanosu, duha i radosti, uvijek ćemo moći uspješno rješavati probleme i nedaće. Ne dopustimo da nama ovlada malodušje jer je pred nama dug i težak put borbe za priznavanje te adekvatno vrednovanje naše profesije na svim razinama.

Nadamo se da će vam sadržaj Glasnika biti zanimljiv i poticajan.

Želja nam je da svojim komentarima i sugestijama pomognete sindikatu u budućem radu, na dobrobit naše profesije, a također i naših dragih pacijenata, odnosno korisnika naših usluga.

Dragi članovi HSS MS-MT-a, zahvaljujemo vam na svemu i želimo vam sretan i blagoslovljen Božić i novu, 2014. godinu, uz mnogo zdravlja, ljubavi i profesionalnog uspjeha.

Srdačno i s poštovanjem,
Anica Prašnjak, v. r.

Predsjednica Glavnog vijeća HSS MS-MT-a

IZDAVAČ: Hrvatski strukovni sindikat medicinskih sestara - medicinskih tehničara, Zagreb, Draškovićeve 7

IMPRESSUM

UREDNIŠTVO: Ivica Radoš i uređivački kolegij HSS MS-MT-a
TISAK: Tiskara Vjesnik
NAKLADA: 10.000 primjeraka
FOTOGRAFIJE: Ivica Radoš, Arhiv HSS MS-MT-a i CROPIX

PROSVJED PET SINDIKALNIH SREDIŠ

Anica Prašnjak, predsjednica Glavnog vijeća HSS MS MT-a, na prosvjedu s članicama Sindikata

Prijedlog no ponuda, rad

Nekoliko stotina sindikalnih povjerenika iz pet sindikalnih središnjica okupilo se u petak, 5. prosinca, ispred zgrade hrvatske Vlade na Markovu trgu u Zagrebu, dok je unutra trajala sjednica kabineta Zorana Milanovića, tražeći odustanje od izmjena radnog zakonodavstva kojima se umanjuje uloga sindikata i kolektivnih ugovora, a radnike, bez ikakve zakonske zaštite, posve prepušta poslodavcima.

Prosvjed pod nazivom 'Stop nasilju nad radnim zakonodavstvom' održan je na dan kad je Vlada u saborsku proceduru tre-

bala uputiti sporni Zakon o radu, iako ga je ministar rada i socijalne skrbi Mirando Mrsić dan prije povukao zbog, kako je obrazloženo, potrebnih dorada. Tim zakonom se, kako su istaknuli u sindikalnom prosvjedu, legalizira dosadašnje kršenje Zakona o radu koji su primjenjivali pojedini poslodavci.

Sindikati se protive i novom Zakonu o povremenim poslovima te produljenju životne dobi za odlazak u mirovinu sa 65 na 67 godina. Tim trima najavljenim zakonima poslodavcima se omogućuje produljenje radnoga tjedna radnicima sa sadašnjih 48

Izmjenama radnog zakonodavstva, upozoravaju sindikati, umanjuje se njihova uloga, a radnike se, bez ikakve zakonske zaštite, posve prepušta poslodavcima

ŠNJIKA NA MARKOVU TRGU

Mirando Mrsić, ministar rada, 'autor' je spornog Zakona o radu koji sindikati ne prihvaćaju jer krši radna prava

Žene i muškarci,
radit ćete **56 sati tjedno,**
na **određeno vrijeme,**
do **67. godine života,**
bez **ugovora,**
na **kupone!**
Voli vas vaša Vlada

ovog ZOR-a sramna je dnicima neprihvatljiva

na 56 sati, lakši otkaz ugovora o radu, zapošljavanje novih radnika na isto radno mjesto bez isteka roka od šest mjeseci, a na one koji bi bili angažirani na povremenim poslovima ne bi se uopće odnosio Zakon o radu. Bili bi angažirani na sat, na dan, i to na va- učer, odnosno markicu.

Prosvjedna kolona iz Matice hrvatskih sindikata, Saveza samostalnih sindikata Hrvatske, Nezavisnih hrvatskih sindikata, Hrvatske udruge radničkih sindikata i Udruge radničkih sindikata okupila se na središnjem zagrebačkom Trgu bana Jelačića odakle su, zbog blokirane Radićeve ulice, do Markova trga stigli zaobilaznim putem, 'Zakmardijevim stubama'. Potporu im je dao i čelnik Hrvatskih laburista Dragutin Lesar koji je prijedlog izmjena tih zakona nazvao 'paketom antiradničkih zakona'.

Prosvjednici su nosili transparente kojima su građane upozna-

ravali da ih čeka 'rad od 56 sati tjedno, na određeno vrijeme do 67 godine, bez ugovora i na kupone'. Na transparentima su se isticali natpisi 'S posla na groblje', 'A da outsoursamo Vladu', 'Jedan svijet, jedna borba', a neki su na majicama imali natpis 'bolje grob nego rob'.

Nikada u Hrvatskoj nisu bila lošija vremena sa zločestijim i nesposobnijim gazdom. Nesposobni i bahati igraju se vlade na naš račun. Ako ih ne spriječimo, bit će još gore - kazao je predsjednik HURS-a Ozren Matijašević. - Ovaj ZOR je sramna ponuda koju radnici ne mogu prihvatiti - upozorio je predsjednik URS-a Krešimir Sever ističući kako su sadašnji vlastodršci 'izigrali sve - nezaposlene, umirovljenike, radnike i mlade, sve - osim sebe i svojih'.

Predsjednik SSSH Mladen Novosel za Vladinu je koaliciju predvođenu SDP-om rekao kako oni već odavno nisu socijalde-

mokrati nego neoliberali najtvrdoga kova. - Ovo je najgora Vlada za radnike u posljednjih 20 godina. Za njih je utakmica završena, imaju dodatno sudačko vrijeme koje je vrlo kratko. Ili ćete prihvatiti sindikalne zahtjeve ili vas ovdje više neće biti - kazao je Novosel dok je u zgradi Vlada zasjedala. Slične riječi ogorčenja uputili su i predstavnici drugih sindikata.

Potporu hrvatskim sindikatima dali su i njihovi europski kolege iz Međunarodne konfederacije sindikata (ITUC) koji zastupaju 175 milijuna radnika u 156 država i područja. Oni su uputili pismo hrvatskom premijeru Zoranu Milanoviću kako bi mu izrazili 'ozbiljnu zabrinutost zbog uznemirujućih i zabrinjavajućih koraka' koje poduzima Vlada RH u vezi s radnim zakonodavstvom.

Hrvatski sindikati potporu su dobili i iz Europske konfederacije sindikata (ETUC) koji su izrazili

duboku zabrinutost zbog pogoršavanja radnog i socijalnog zakonodavstva te socijalnog dijaloga u Hrvatskoj. Posebno su istaknuli kako se predloženim izmjenama dovodi u pitanje privrženost hrvatske Vlade obvezama koje je tek nedavno preuzela pri pridruživanju Europskoj uniji i njezinu socijalnom modelu.

Dragutin Lesar izračunao je da bi radnici morali živjeti barem 120 godina da bi prema novim pravilima ostvarili uvjete za redovnu mirovinu. Lesar je upozorio kako Vlada nije odustala od spornih zakona, nego ih je samo odgodila za iduću godinu.

No, sindikati su najavili ustrajnu borbu protiv predloženih zakona jer su, kako je rečeno i u potpori ITUC-a, u suprotnosti s europskim standardima i dobrim praksama europskog socijalnog modela, a uz to, zadiru i u područja koja su ključna za slobode i prava radnika, kao i samu demokraciju. (mb)

Najborbeniji hrvatski strukovni sindikat dobio tri nove podružnice

Poslodavca uvijek treba prisiljavati da poštuje potpisano, slažu se predsjednici triju novih podružnica u Puli, Novom Marofu i Bjelovaru

U posljednja tri mjeseca Hrvatski strukovni sindikat medicinskih sestara i tehničara osnovao je tri nove podružnice - u Puli, Novom Marofu i Bjelovaru.

Suzana Rossmanith vodi novu podružnicu u Općoj bolnici u Puli. Ona je, rekli bismo, tipična medicinska sestra. Radi na odjelu neurokirurgije, volontira u humanitarnim udugama i majka je četvero djece. Samo radom i aktivizmom, smatra gospođa Suzana, može se do prava zaposlenika u zdravstvu.

Istodobno, u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, u Novom Marofu, medicinski tehničar koji radi u Specijalnoj bolnici za kronične bolesti u Novom Marofu, pokrenuo je osnivanje podružnice HSS MS-MT-a. I on je svjestan da Vladu, odnosno poslodavca uvijek treba prisiljavati da poštuje potpisano. Robert Degač, s obzirom na to da radi s pacijentima koji boluju od teških zloćudnih bolesti, zna da je zdravstveni sustav takav da će progutati i njega i njegove kolege ako se ne izbore za bolje radne uvjete, manje prekovremenih sati, što znači da se mora zaposli-

ti nove ljude. Za Degača je izbor HSS MS-MT-a pravi izbor jer je riječ o strukovnom sindikatu koji se zna izboriti za prava medicinskih sestara i tehničara. U Bjelovaru je također osnovana podružnica sestrinskog sindikata.

Bojan Bakić i Ivan Ključar ambiciozni su dečki koji žele biti članovi strukovnog sindikata jer, kako kažu, 'ne valja mi ješati kruške i jabuke'. Stoga je njima HSS MS-MT logičan izbor. Podružnicu žele omasoviti, u njezin rad uključiti što više članova. Bjelovarčani smatraju kako 'jedan čovjek ne može postići ništa, potreban je ekipni, timski rad'.

Predsjednica Glavnog vijeća HSS MS-MT-a Anica Prašnjak i predsjednica Vlasta Vuković Hoić snažno su podržale inicijatore novih podružnica koji su prepoznali rad strukovnog sindikata.

Svijest o sindikalnoj borbi u Hrvatskoj je, kako se čini, sve jača, zahvaljujući i HSS MS-MT-u koji je u više od dva desetljeća neovisnosti jedan od najborbenijih sindikata u Republici Hrvatskoj. I kao takav prepoznat u hrvatskoj javnosti.(ir)

Osnivanje podružnice HSS MS-MT-a u Novom Marofu

SUZANA ROSSMANITH PREDSJEDNICA PODRUŽNICE HSS MS-MT-a OB-a PULA

Prešla sam u ovaj sindikat jer ga smatram najboljim u borbi za prava sestara

Suzana Rossmanith, medicinska sestra na odjelu neurokirurgije Opće bolnice Pula, predsjednica je nove podružnice HSS MS-MT-a. O motivima i razlozima osnivanja podružnice sestrinskog sindikata kaže:

Kako sam dosad bila u drugom sindikatu, gdje nisam bila informirana niti upozorena na kršenja Kolektivnog ugovora i Zakona o radu od strane poslodavca niti sam bila informirana o tome što se može učiniti po tom pitanju, prešla sam u HSS MS-MT, sada naš sindikat, smatrajući ga najkompetentnijim u borbi za prava medicinskih sestara, poboljšanje standarda, materijalnog i pravnog statusa sestara te rješavanja problema koji nas tište.

Osobito naglašava problem nedostatka medicinskih sestara i tehničara u sustavu zdravstva. Kako je, ističe, posao medicinskih sestara i tehničara kompleksan, zahtijevan i nadasve odgovoran, kontinuirano odrađivanje prekovremenih sati izaziva preu-

morenost.

U sustavu nedostaje medicinskih sestara i tehničara. Redovito čekamo da se pravodobno riješe zamjene za bolovanja, odlaske starijih kolega u mirovinu i ostalo. Mislim da je pravni proces prespor, ne stigne pratiti zamjene onoliko brzo koliko je potrebno. Tako dolazi do dodatne iscrpljenosti sestara i nakupljanja prekovremenih sati, koji nisu plaćeni. Kompenzira ih se slobodnim danima, ali nitko ne pita želimo li možda da nam ih plate - pojašnjava predsjednica nove podružnice HSS MS-MT-a.

Pulska podružnica već ima 30-ak članova, a mnogi su najavili svoje članstvo u HSS MS-MT-a.

Medicinske sestre i tehničari postali su svjesniji svojih prava, informiraniji su i aktivniji. Stoga realno očekujemo povećanje broja naših članova te njihovo aktivno sudjelovanje u svim odlukama koje donese poslodavac, kako bismo uspješno uklonili ili sveli na minimum sve nedo-

statke i nepravilnosti. S obzirom na to da smo novoosnovana podružnica, tek smo u procesu uspostave kvalitetne komunikacije s upravom, te se nadamo uspješnoj suradnji, na obostrano zadovoljstvo - dodaje Suzana Rossmanith koja, uz ostalo, volontira i u

udruzi 'Jak kao Jakov' te organizira humanitarne akcije udruge na području Pule.

Svečani skup podružnice HSS MS-MT-a održat će se u Puli u siječnju 2014. Tajnica podružnice je Alida Matticchio, a blagajnik Dražen Burazor. (zg)

Za prekovremene nam daju slobodne dane, ali nitko ne pita želimo li možda da nam ih plate

Razočarana neučinkovitošću dosadašnjeg sindikata, Rossmanith osniva podružnicu sestrinskog sindikata

BOJAN BAKIĆ i IVAN KLJUČAR, predsjednik i tajnik podružnice HSS MS-MT-a OB-a Bjelovar

Sve se lomi na medicinske sestrarima i tehničarima

Bojan Bakić, prvostupnik sestrinstva, voditelj na odsjeku gastroenterologije na internom odjelu, odnosno jedinci djelatnosti interne medicine u Općoj bolnici Bjelovar, predsjednik je podružnice u HSS MS-MT-u, osnovane prije tri mjeseca. - Ne želim nikoga potcjenjivati, ali kruške i jabuke ne mogu ići zajedno. Naime, sindikat u kojemu smo prije bili imao je u svome članstvu i zdravstvene i nezdravstvene djelatnike. Meni je jasno da se takav sindikat bori i za jedne i za druge, ali mi moramo biti u sindikatu koji se bori isključivo za prava medicinskih sestara i tehničara, kao što se liječnički sindikat bori za svoja prava - priča Bakić o razlozima i motivima osnivanja podružnice strukovnog sindikata.

Ivan Ključar, tehničar u operacijskoj sali na odjelu kirurgije, uz Bakića je osnivač podružnice HSS MS-MT-a u Bjelovaru.

Kako se Bojan i ja znamo godinama, popričali smo i rekli da ćemo osnovati podružnicu HSS MS-MT-a i prikupiti što više članova. Bili smo razočarani po-

U ustanovi sa 750 zaposlenih, od čega je 110 medicinskih sestara i tehničara, Ključar i Bakić su, kad je riječ o sindikalnoj borbi, vrlo ambiciozni

Imam deset godina radnog staža i nikad mi prekovremeni sati nisu plaćeni

Bojan BAKIĆ

Bili smo razočarani postupcima starog sindikata pa smo osnovali podružnicu HSS MS-MT-a

Ivan KLJUČAR

stupcima starog sindikata. Tako je ta priča krenula, odlučili smo da ćemo je istjerati do kraja. Zasad imamo 30-ak članova, širimo se. Ljudi se raspituju, prelaze k nama. Svaki početak je težak, pa tako i ovaj. HSS MS-MT ide u pravom smjeru. Zato smo i krenuli u osnivanje podružnice kako bismo pomogli u sindikalnoj borbi. Smatram da se ovaj sindikat nastoji boriti i izboriti za naša prava i struku, za kadar sa srednjom stručnom spremom koji je najčešće izložen i kritikama javnosti i problemima. Sve se lomi na medicinskim se-

strama i tehničarima - kaže Ključar te naglašava kako je najveći problem ustanove u kojoj radi kroničan nedostatak osoblja, potrošnog materijala te sredstava za rad.

Konkretno, problem je u manjku osoblja na više odjela pa to utječe na pojedine odjele. Pokrivamo se na razne načine, idemo na druge odjele, ali nije ugodno kad nakon desetak godina kao grom iz vedra neba prijeđeš na drugi odjel - dodaje Ključar.

Prema tvrdnjama Bojana Bakića, kako su bolnice i klinike ušle u proces sanacije, vlasništvo je sa županija prešlo na državu.

Štedi se na potrošnome materijalu, na običnim rukavicama, pelenama, plahtama, šteti se na smiješnim stvarima. Nadalje, da bi se prikazale nekakve 'ušteđe',

početkom rujna u našoj bolnici pedeset medicinskih sestara i laboranata, tehničara radiologije nije dobilo produljenje ugovora. To su ljudi koji su radili na određeno vrijeme. Među njima je bilo i ljudi pred stalnim radnim odnosom. Nastali su problemi, manjak ljudi. Gotovo se ni smjene ne mogu organizirati. Zbog toga dolazi do rotiranja, nama na velike odjele interne i kirurgiju dolaze medicinske sestre s drugih, manjih odjela kao što su urologija, oftalmologija itd. Naime, ljudi hoće raditi, ali nisu dovoljno stručni u tom poslu. To su ljudi koji vam mogu pomoći u nekim osnovnim stvarima, ali ne specifičnim stručnim stvarima - pojašnjava Bakić.

Neki su, osam medicinskih sestara, naknado vraćeni na posao,

Predsjednica Glavnog vijeća HSS MS-MT-a na osnivanju podružnice u Bjelovaru

Naš sindikat nastoji se boriti i izboriti za naša prava i struku, za kadar sa srednjom stručnom spremom koji je najčešće izložen i kritikama javnosti i problemima

Medicinskim arima

Mi moramo biti u sindikatu koji se bori isključivo za prava medicinskih sestara i tehničara, kao što se liječnički sindikat bori za svoja prava

Štedi se na potrošnome materijalu, na rukavicama, pelenama, plahtama, štedi se na smiješnim stvarima

ali to je kap u moru s obzirom na potrebe nakon što ih je pedeset izgubilo posao.

Najviše se štedi na sestrama, tehničarima i inženjerima. Za sada, nekakve uštede su prikazane, a koliko su one stvarne, a koliko fiktivne i jesu li uspjele pripomoći smanjivanju duga bolnice, to još nije poznato - kaže Bakić.

Naime, čeka se 'master plan' na kojemu rade Francuzi. Sanacijski upravitelji čekaju dozvolu

ministarstva da se u bolnicama neki manji odjeli spoje s većima, što znači smanjenje broja šefova i glavnih sestara.

Kao i u svim zdravstvenim ustanovama, dosad je u Općoj bolnici Bjelovar najveći problem bio neplaćanje prekovremenih sati. Imam deset godina radnog staža i nikad mi prekovremeni sati nisu plaćeni, a prekovremeno sam ostao raditi stotine puta. To se skupljalo, išlo se do granice

do koje se nije moglo izdržati pa su se prekovremeni vraćali slobodnim danima. Ali, prekovremeni se nisu vraćali slobodnim danima načelom jedan dan za jedan dan, nego jedan slobodan dan za jedan i pol koji si odradio - ističe Bakić.

Unatoč svemu, dodaje Ključar, plaće medicinskih sestara i tehničara u odnosu na godinu-dvije prije smanjivane su tri puta po tri posto. Sve više se potcjenju-

je naš rad. A radimo u stresnim situacijama. Pokušavamo ljude uključiti u sindikalnu borbu. Jer, ako nas nekoliko krene u borbu, onda je to borba s vjetrenjačama, malo nas može malo toga postići, ali mnogo može postići veće stvari.

Nije sindikat jedan čovjek, nego skup ljudi. Jedan čovjek ne može ništa, potreban je ekipni, timski rad. Tako se mogu postići bolji radni uvjeti - govori Ključar koji je s kolegom Bakićem, barem što se tiče sindikalne borbe, vrlo ambiciozan u ustanovi koja ima 750 zaposlenih, od čega 110 medicinskih sestara i tehničara.(ir)

ROBERT DEGAČ PREDSDJEDNIK PODRUŽNICE HSS MS-MT-a NOVI MAROF

Zadovoljan sam kolektivnim, no pitanje je hoće li ga Vlada poštovati

Robert Degač predsjednik je nove podružnice HSS MS-MT-a u Specijalnoj bolnici za kronične bolesti u Novom Marofu, a prije tri mjeseca bio je i inicijator za njezino osnivanje.

Naš je zadatak okupiti što više članova u našoj ustanovi. Bili smo članovi Samostalnog sindikata koji je vodila Spomenka Abveršek, no nismo se slagali s nekim njezinim ustupcima te smo iz poštovanja prema našoj profesiji osnovali HSS MS - MT - kaže Degač, medicinski tehničar srednje stručne sprema koji u Specijalnoj bolnici, u kojoj je bio i pravnik, radi pet i pol godina.

Podružnica HSS MS-MT-a od rujna 2013., dakle od svoga osnivanja, sudjelovala je u svim sindikalnim akcijama pa tako i u akciji '5 do 12' zajedno s liječničkim sindikatom.

U našoj ustanovi sudjelovali smo i u osnivanju štrajkačkog odbora te Upravi rekli da ćemo podržati kolege diljem Hrvatske - ističe Degač.

Najviše mu, kaže, smeta mijenjanje politike u humani rad.

- Naš posao je struka, nije onakav kakvim ga u javnosti predstavljaju. To je težak i human posao. Politika nezapošljavanja najviše se osjeti po našim odjelima. Obim rada je sve veći, a plaća se s vremenom smanjila, ukinuti su neki dodaci, regres, božićnica, znači manje nas radi, a ljude koji odlaze u mirovinu ne zamjenjuje nitko - ogorčen je Degač koji ističe kako snažno podržava rad središnjice HSS MS-MT-a:

Zadovoljan sam granskim kolektivnim ugovorom koji smo potpisali. Vidjet ćemo hoće li Vlada poštovati kolektivni ugo-

vor koji je kompromis između sindikata i Vlade RH.

Naime, riječ je o Specijalnoj bolnici za kronične bolesti u kojoj radi oko 300 djelatnika, od čega je 110 medicinskih sestara i tehničara. Njihov je posao više nego zahtjevan.

Radimo sa starijim ljudima koji su oboljeli od zloćudnih bolesti. Na žalost, ima i mnogo mladih sa zloćudnim bolestima. Sve su to teški pacijenti. Dolaze nam ljudi u terminalnim fazama nekih zloćudnih bolesti - objašnjava.

Prema kolektivnom ugovoru, naime, postoje i dodaci na takve teške uvjete rada. Degač radi na Odsjeku III. s najtežim i najzahtjevnijim pacijentima koji su u terminalnoj fazi.

U našu ustanovu dolazi mno-

Politika nezapošljavanja najviše se osjeti po odjelima za teške bolesnike. Kod nas kronično nedostaje ljudi, a burze su ih pune

go starijih ljudi za koje se nema tko brinuti. Većina tih ljudi zna biti ogorčena na vlastitu djecu. Oni su svjesni svoje bolesti, znaju koji je kraj i samo traže mir i utjehu - govori Degač te dodaje: - Na takvom odjelu kod nas rade samo dvije kolegice. One su gotovo fizičke radnice. Pacijenti su nepokretni, leže na postelji, a opseg posla samo raste. Dakle, naš rad nije adekvatno plaćen.

Zbog toga je, ističe, veliko zanimanje za odlazak medicinskih sestara i tehničara u inozemstvo.

Jedan kolega, koji je bio poznat kao njegovatelj, otišao je u Austriju prije dvije godine. Tamo je položio razliku stručnih ispita, ima dobru plaću i kaže da manje radi jer je više ljudi na odjelima s teško bolesnim pacijentima. Kod nas, pak, u bolnicama nedostaje ljudi, a pune su ih burze - zaključuje Degač. (ir)

Naš je posao težak i human, a ne onakav kakvim ga predstavljaju u javnosti, kaže Degač, medicinski tehničar u Specijalnoj bolnici za kronične bolesti u Novom Marofu

Gđa. Anica Prašnjak, Robert Degač i gđa. Vesna Vuković-Hoić

IVO VLAHUTIN, PREDSDJEDNIK PODRUŽNICE HSS MS-MT-a OB-a DUBROVNIK

U Hrvatskoj nedostaje 12 tisuća sestara, a Vlada ne radi ništa!

Ivo Vlahutin predsjednik je podružnice HSS MS-MT-a Opće bolnice Dubrovnik koja ima oko 260 članova te određeni broj pridruženih članova, odnosno članova iz Doma zdravlja i Doma umirovljenika.

- Malo smo se proširili s nadom da će se možda osnovati i dvije podružnice: jedna koja bi se bavila problemima sestara u tercijalnoj i sekundarnoj zdravstvenoj zaštiti, a druga problemima sestara u primarnoj zdravstvenoj zaštiti. Podružnica postoji od 1994. godine. Dosta smo aktivni, po svim pitanjima, od pravne zaštite i socijalne pomoći, do zabave i razonode, tako da smo prilično jaki - kaže Vlahutin te odmah progovara o najvećim problemima:

- Dijelom smo ih riješili štrajkom. Riječ je o problemu zapošljavanja sestara, odnosno rada na određeno vrijeme, nemogućnosti produljenja ugovora i ostalog što ide uz to. Poslodavac kao poslodavac, ponekad to zna zlopotrijebiti pa jedna sestra radi posao dvije-tri kolegice. Trenutačno gorući problem su prekovremeni sati. Još se tu nekako nosimo s poslodavcem, ali vjerujemo da ćemo ga prisiliti da nam i to plati. Svima nam je prioritet kvaliteta usluge u zdravstvu, ali kvalitete ne može biti ako nam nedostaje kadra, no i tu smo postigli neki uspjeh. Doduše, moglo je i bolje, ali što je tu je. I dalje imamo manjak radnika te moramo vršiti permanentan pritisak na poslodavca da zapošljava. U Hrvatskoj nedostaje 12 tisuća sestara!? To je ozbiljan problem, a Vlada ga i ne pokušava riješiti - ogorčen je Vlahutin.

Ipak, u dubrovačkoj bolnici je,

Sindikalna neorganiziranost i razjedninjenost, upozorava, otupljuje oštricu sindikata i ne može prisiliti Vladu da promijeni smjer

Sustav našega zdravstva je kompleksan, a političari nemaju volje tu malo zagrebat, nego pusti nek teče, ima vode na izvoru
U vezi s problemom prekovremenih još se nekako nosimo s poslodavcem, ali vjerujemo da ćemo ga prisiliti da nam i to plati

ističe, malo bolje nego u nekim drugim bolnicama.

- Imali smo ravnatelja, po struci pravnik, koji je doista pokazivao veliko razumijevanje za naše probleme. Tako je, unatoč odluci ministarstva o zapošljavanju u javnim službama, zapošljavao sestre na određeno vrijeme jer nije mogao zaposliti na neodređeno. Kako smo bili pokriveni, u Dubrovniku nije baš izražen problem prekovremenih sati kao u drugim bolnicama, gdje su se ravnatelji striktno držali odluke ministra da se ne zapošljava. Sva-ke godine određeni broj kolega ode u mirovinu, ili kolegice odu na porodiljni. U našoj županiji dobni prosjek medicinskih sestara je 44 godine. Mislim da i to dovoljno govori o tome kako se zapošljavalo - kaže Vlahutin.

- Suradnjom s poslodavcem - napominje - nisam zadovoljan. Kad bi ispoštovao sve naše zahtjeve, suradnja bi nam bila izvrsna. Pravi sindikalist nikad ne smije biti zadovoljan pa uvijek mora tražiti više i bolje. Prije mjesec-dva pedeset sestara je primljeno na neodređeno, ali mi smatramo da je u sustavu potrebno još četrdeset sestara. Sad ćemo vidjeti koliko će naš poslodavac uvažiti naše mišljenje, a koliko će nas opstruirati. Vršit ćemo konstantan pritisak ih se zaposli, to je neminovnost - kaže Vlahutin.

Govoreći o problemu doškolovavanja medicinskih sestara, Vlahutin ističe kako se ta priča vuče godinama.

- Taj problem u nas postoji još od 2004. godine. Hrvatska komora medicinskih sestara nije se najbolje snašla u trenutku kad se pregovaralo i razgovaralo s EU. Postoje dva načina razmišljanja. Jedan je da se treba trajno obrazovati, što je dobro i bez čega medicina i zdravstvo ne mogu ići naprijed. Međutim, pitanje je tko financira to obrazovanje. Ako jedna sestra, da bi završila višu školu, mora potrošiti i do 50 tisuća kuna, kad će se to njoj kroz sustav vratiti? Što je sa sestrama koje su se obrazovale uz rad? Naše sestre su i sa srednjom stručnom spremom kroz rad stekle takva znanja i vještine da su svugdje u svijetu rado prihvaćene i svugdje dobiju posao. U svemu tome Komora se nije najbolje snašla. Krenulo se kroz neke specijalizacije, što je bilo dobro. Kad netko tijekom 10-15 godina radi na nekom odjelu, onda zna sve o tome. Kako je nedostajalo i liječnika, na sestrama je bila veća odgovornost pa su se i tako, silom prilika, morale još bolje usavršiti. Sustav našega zdravstva je kompleksan, a političari nemaju volje tu malo zagrebat, nego pusti nek teče, ima vode na izvoru - govori Vlahutin te napominje kako se može postići mnogo više ako sindikati budu organizirani i ujedinjeni. - Sindikalna neorganiziranost i razjedinjenost na razini cijele države otupljuje oštricu sindikata i ne može prisiliti Vladu, koja je naš poslodavac, da promijeni smjer. Ova Vlada ne zna vladati. Ova Vlada ne vlada. Ova Vlada je prepustila sve stihiji - ogorčen je Vlahutin te zaključuje: - A kad je riječ o nagradi za naš rad, ne samo da nismo zadovoljni visinom plaće, nego smo debelo potplaćeni. (bs)

Trebali su odrediti drukčiju dobnu granicu za odlazak u mirovinu za različite struke. Ne može za svakoga biti isto

FREDERIKA COEN, PREDSDJEDNICA HSS MS-MT-a KNIN

Cijelo društvo treba promijeniti stav prema medicinskim sestrama

Naš rad zaslužuje da bude adekvatno plaćen, zaslužujemo i da nas ima dovoljno da možemo normalno raditi, a ne ovako. Pa nije rat!

Frederika Coen predsjednica je HSS MS-MT-a podružnice Knin. U bolnici radi od Oluje, a predsjednica podružnice je već šest godina. Osim bolnice, podružnica okuplja i sestre iz Doma zdravlja i kninske Hitne pomoći, ukupno 58 članova.

- Htjela bih da ih je i više, ali nažalost, nisu svi učlanjeni. Ljudi su shvatili da se ono što sindikat izbori odnosi na sve, i na članove i one koji nisu članovi, tako da sindikat kao sindikat nije popularan kod svih. Glavni je razlog nedovoljna informiranost jer ljudi ne razumiju kako bismo, da nemamo sindikata, bili u mnogo goroj situaciji - kaže Frederika.

O problemima s kojima se susreću članovi njezine profesije, medicinske sestre i tehničari, ističe kako je jedan od glavnih manjak ljudi.

- HZZO je odredio koliko zaposlenih treba biti prema broju kreveta na odjelima, a prema sistematizaciji zna se koliko je sestara potrebno. U velikim ustanovama imate različite odjele pa prema tome podijeljene i poslove osoblja, a naša je ustanova mala, kod nas jedna sestra radi sve. U rađaonici jedna prima lja radi i ona je od samog prijema pacijentice, od trudničkih i ginekoloških pregleda do porođaja. Brine se za trudnicu, za novorođenče, za ginekološke pacijentice. Sve to odvija se na većem prostoru pa samo da hoda od

pacijenta do pacijenta i obilazi ih, umori se. Uz to, i kod nas je, kao i u drugim bolnicama, problem prekovremenih sati koji nisu plaćeni, nego se kompenziraju slobodnim danom. Međutim, dok jedna sestra ima slobodan dan, druga neminovno radi prekovremeno jer je mijenja. Preopterete nas pa daju slobodno! Kad se toliko prekovremenih odradi, onda obitelj ni od tih naših slobodnih dana gotovo nema nikakve koristi. Doma smo, ali nije to ona kvaliteta života kakva bi trebala biti - govori Frederika ističući golemu odgovornost sestrinskoga posla: - Sestrinski je poziv potcijenjen i potpla en. Naš je posao veoma odgovoran. U nekoj drugoj struci u kojoj zaposlenici imaju istu razinu obrazovanja kao mi, imaju i istu plaća. Međutim, ako oni pogriješe, pokidaju papir i ponovno, a ako mi pogriješimo i damo primjerice, pogrešan lijek, kako to ispraviti?!

Govoreći o prijedlogu novog zakona o radu, gospođa Coen posebno se osvrće na odlazak u mirovinu:

- Kasniji odlazak u mirovinu prihvatljiv je možda za neke struke, u administraciji, primjerice, ako je čovjek mentalno i fizički zdrav, zašto ne bi radio. Ali medicinske sestre!? U velikim kućama za njih će se kada navr e 55 godina i iznaći neko lakše radno mjesto, ali što učiniti u malim kućama? Kako na i neki

lakši posao? Trebali su odrediti drukčiju dobnu granicu za odlazak u mirovinu za različite struke. Ne može za svakoga biti isto.

Frederika se, usprkos svim problemima, ne  ali na svoga poslodavca,  upaniju.

- Ravnatelji su se izmjenjivali, ali poslodavac je zapravo uvijek isti. To je ministarstvo. S nekim se lakše dogovara , s nekim te e, ali nije bilo većih problema. Predsjednica sam sindikata već šest godina pa mogu reću da Knin kao Knin nije zapostavljen, problem je mala bolnica. Namamo dovoljno aparata za dijagnostiku, a jasno je da bi svima bilo lakše da ima više uređaja. Međutim, odnos ministarstva prema nama nije ni malo gori ili bolji u odnosu na ostale bolnice. Eto, ovoj bolnici gravitira dvadesetak tisuća osigurani a iz Knina i Drniša, a sestre koje su primljene unatrag dvije godine sve su na određeno vrijeme.

Novi granski kolektivni, smatra gospođa Coen, u nekim se detaljima razlikuje od starog.

- U novom ugovoru nema nekih stvari kojih je bilo u starom. Nema, primjerice, članka prema kojemu osoba koja ide u mirovinu nakon 1. srpnja ima pravo na cijeli godišnji i otpremninu. Ništa se ne govori ni o troškovima prijevoza. Pretpostavljam da će ta problematika biti rješavana preko Zakona o radu. Ovo drugo je sve isto, samo je to izba-

 eno. E sad, od Zakona o radu ovisi hoće li to biti na našu štetu ili ne. Ako se prihvati prijedlog koji je sada zamrznut, a bojim se da hoće, onda će to biti na našu štetu. Imamo dosta sestara koje idu na visoku školu, školuju se o vlastitom trošku, sada ih je petnaestak takvih, ali poslodavac im u tome ne pomaže - kaže Frederika napominjući kako očekuje da se promijeni stav društva prema njima.

- Treba promijeniti stav prema medicinskim sestrama općenito. Ne samo stav političara, nego cijelog društva. Mi nismo krpa kojom se otire pod, nešto vrijedimo. Naš rad zaslužuje da bude adekvatno plaćen, zaslužujemo i da nas ima dovoljno da možemo normalno raditi, a ne ovako. Pa nije rat! Kad sam ovdje došla 1995. godine, bile smo samo nas dvije medicinske sestre. Kolegica i ja radile smo svaki drugi dan po 24 sata. Bila je takva situacija. Nikad se nijedna nije bunila. Nikad nam to nije bilo ni plaćeno, ni na koji način. No, to je bilo drugo vrijeme, drukčiji mentalni sklop, a ovo sada je nešto drugo. Svi smo ljudi i svi imamo iste potrebe. I ja imam potrebu biti kući, malo izaći, kao i premijer. Svi imamo iste potrebe. Obični skromni ljudi znaju cijeniti naš rad i hvala ima na tome, ali oni koji bi to trebali pokazati odnosom prema nama, zatvaraju oči - zaključila je Fredrika Coen. (vb)

U novom Kolektivnom nema članka prema kojemu osoba koja ide u mirovinu nakon 1. srpnja ima pravo na cijeli godišnji i otpremninu, a ništa se ne govori ni o troškovima prijevoza

SILVANA GANZA, PREDSJEDNICA HSS MS-MT-a KBC-a SPLIT

Ne odričemo se ničega jer smo zakinuti u svemu!

Ogorčena sam što se tek tako ukida dodatke, smanjuje plaću, a ovoj vladi ne pada na pamet slučajno sebi skinuti recimo 10 posto. Svi se trebamo odricati, osim njih. Naš sindikat ima čvrst stav. Ne odričemo se ničega jer smo zakinuti u svemu! Plaće su nam male, ne plaćaju nam prekovremene, nećemo se ničega odreći, ni regresa, niti božićnica, dok se i ova vlada ne počne odricati - poručuje Silvana Ganza, predsjednica HSS MS-MT-a KBC-a Split:

Podružnica Hrvatskog strukovnog sindikata medicinskih sestara - medicinskih tehničara KBC-a Split, sa 1038 članova, jedna je od najbrojnijih sindikalnih podružnica u državi.

Gopoda Ganza je predsjednica podružnice od 2003.

Veliku podružnicu, čiji broj članova varira sve ove godine, gospođa Ganza vodi sigurnom

rukom, iako to nije jednostavno: velik broj članova, mnogo problema u zdravstvu i uz to dislociranost jer rade na nekoliko adresa - KBC Split na Firulama, bivša Vojna bolnica na Križinama, Splitske toplice u Marmontovoj ulici u središtu grada, a imaju članova i u pojedinim domovima zdravlja.

Osamostalili smo se prije 10 godina i odvojili od HSS MS-MT-a Split jer postoji više specifičnosti bolničkoga sustava i problema s kojima se suočavamo pa smo ocijenili kako će biti znatno učinkovitije budemo li ih sami rješavali - pojašnjava Silvana Ganza.

Prije svega, bolničko osoblje ima specifično radno vrijeme: 12 sati dnevne smjene, 24 sata odmora, 12 sati noćne smjene i 48 sati odmora. Takvim ritmom gomilaju se prekovremeni sati, što je i prije dovodilo do problema,

Naš sindikat ima čvrst stav - nema odricanja dok se i ova vlada ne počne odricati jer, ističe Ganza, ispada da se svi trebamo odricati, osim njih

kao i danas, u ovim vremenima krize.

Problem prekovremenih počeo se rješavati još 2005. godine. Tada je odlučeno da se prekovremeni plate ili da se koriste slobodni dani u omjeru jedan prema jedan i pol. Bivši ravnatelj Duje Marasović, moram priznati, pokrenuo je rješavanje tog problema i uхватиo se s tim u koštac vrlo uspješno. Ljudi su bili isplaćeni ili bi dobili slobodne dane, i od tada se kontinuirano plaćalo svaka četiri mjeseca. Međutim, danas smo opet u problemima. Na snazi je sanacijski plan za KBC Split i šteti se na svemu, a prije svega na plaćanju prekovremenih sati. To znači da se seestre i tehničare šalje na slobodne dane. Mali je broj djelatnika, nema nas dovoljno i onda dolazimo u situaciju da dok jedan koristi slobodan dan, drugi gomila prekovremene. U vrzinom smo kolu za koje nije jasno kako će se rasplesti, osobito uz ovako mali

broj ljudi - upozorava Ganza.

Prema projekcijama Sindikata, u KBC-u Split trenutačno nedostaje čak 200 medicinskih sestara, odnosno tehničara! Međutim, kaže Ganza, poslodavac se s tim ne slaže i tvrdi da to nije istina.

Kuća je poprilično tvrda i povremeno moramo godinama dokazivati neka prava za koja smo uvjereni da postoje. Primjerice, da bi neko radno mjesto dobilo dodatak na uvjete rada traže da to izrijeком bude navedeno u kolektivnom ugovoru. Kolega koji je tehničar u operacijskoj sali, dobiva dodatak kao da je na bolničkom odjelu, koji je manji, a godišnji odmor mu se obračunava u skladu s njegovim radnim mjestom, u operacijskoj sali. U kolektivnom ugovoru, kad se spomene rad u operacijskoj sali, u zagradi piše instrumentiranje i anestezija. Tražili smo tumačenje kolektivnog ugovora. Nećete vjerovati, komisiji smo postavili upit i na odgovor čekali pune tri godine. To je naša administracija i naša stvarnost. Netko bi izgubio strpljenje, ali mi, kao sindikat, nismo - kaže gospođa Ganza.

Njezine kolegice i kolege tvrde kako je ona oličenje strpljenja i upornosti. Zvala je, požurivala, zapitkiivala, ali i strpljivo čekala te na kraju dobila odgovor. Za nju tvrde da, kad se uhvati nekoga problema, sve konce drži u rukama i ide do kraja, korak po korak, bez obzira na to koliko energije i vremena treba uložiti.

- Bavljenje sindikalnom djelatnošću zahtijeva mnogo strpljenja - potvrđuje Ganza, a ona ga očito ima. U KBC-u Split radi cijeli svoj radni vijek, punih 36 godina staža već je nanizala. Kad se

Tražili smo tumačenje kolektivnog. Nećete vjerovati, komisiji smo postavili upit i na odgovor čekali pune tri godine. To je naša administracija i naša stvarnost

Bilo je bolje kad je u KBC-u funkcioniralo Upravno vijeće. Za sindikat je to bila velika stvar jer smo svaka tri mjeseca dobivali uvid u poslovanje putem izvješća Uprave

osvrne na vrijeme iza sebe, primjećuje kako ih je sve manje, a posla imaju sve više.

- Kad si stariji, očekuješ da će promjene biti nabolje. Istina, razvija se tehnologija, svi smo obuhvaćeni cjeloživotnim obrazovanjem, što je jako dobro, omogućeni su nam seminari i razne edukacije, ali ljudi je sve manje, a posao je vrlo težak. To je razlog zbog kojeg s nostalgijom gledam na prošla vremena - otvorena je Ganza.

A da u životu, pa ni u sindikalnim aktivnostima, ne ide uvijek nabolje, svjedoči i činjenica što je donedavno kao sindikalna povje-

renica bila upućena u poslovanje splitskog KBC-a jer je u Upravnom vijeću sindikat imao svoje predstavnike. No, KBC vodi sanacijski upravitelj, a Upravno je vijeće raspušteno.

Prije smo na Upravnom vijeću dobivali sve informacije o poslovanju, a sada smo u situaciji da sve moramo pitati. Nadam se da je ovo privremeno. Sanacijski upravitelj mi je dostupan, ne mogu reći da nema komunikacije, ali drukčije je kad dođeš kod njega, pitaš, on ti odgovori, a drukčije kad imaš pisani trag. Onda se imaš na što pozvati. Zato postavljam pitanja pi-

smeno, dobivam odgovore, relativno brzo, ali bilo je mnogo bolje kad je u KBC-u funkcioniralo Upravno vijeće. Za sindikat je to bila velika stvar jer smo svaka tri mjeseca dobivali uvid u poslovanje putem izvješća Uprave. Vidjelo se točno gdje je bilo više pacijenata, gdje manje, broj usluga i postupaka te se ljude postavljalo tamo gdje su najpotrebniji. To je bilo veoma dobro, ponajviše zbog liječenja i dobrobiti pacijenata - ističe. Ganza smatra kako položaj medicinskih sestara i tehničara, koji obavljaju vrlo težak i odgovoran posao, nije najbolji. Malo više razumijevanja,

kaže, olakšalo bi situaciju. Pojedinačnih problema ima mnogo te poziva članove da joj se obrate odmah na početku, čim se pojave, jer ih je tada najlakše rješavati, prije nego što se sve zakomplicira. Nedostatak novca u zdravstvu doveo je do situacije da sestre i tehničari oskudijevaju i u najosnovnijem - uniformama koje su ujedno i njihova zaštitna odjeća. Prije dvije godine dobile su po jednu od KBC-a, a sindikat im je kupio još po jednu, međutim, to nije dovoljno. Zamislite sestru na odjelu ljeti u smjeni od 12 sati. Može li ona ostati u istoj kuti i baviti se pacijentima, izlučevinama, krvlju... Druga stvar je zaštitna odjeća u operacijskoj sali, toga ima dovoljno - naglašava Silvana.

Besparica koja vlada u našoj državi razlog je što i najava racionalizacije i uštede 400 milijuna kuna izaziva bojazan da će se opet štedjeti na - ljudima. (bv)

// Dok jedan koristi slobodan dan, drugi gomila prekovremene pa ulazimo u vrzino kolo za koje nije jasno kako će se rasplesti

// Nedostatak novca u zdravstvu doveo je do situacije da sestre i tehničari oskudijevaju i u najosnovnijem - uniformama

OŠTRA 2013. HSS MS-MT U SREDIŠTU SINDIKALNE BORBE I POZORNOSTI HRVATS

Štrajkom do Kole

Dругu polovicu 2013. godine snažno su obilježili okršaji između Vlade RH, kao poslodavca, te sindikata javnih i državnih službi. Zbog kršenja radnih prava i pokušaja njihova umanjivanja, Hrvatski strukovni sindikat medicinskih sestara i tehničara našao se u središtu sindikalne borbe i pozornosti hrvatske javnosti.

Nakon prve runde borbe HSS MS-MT-a s Vladom RH, druga je počela prvoga dana srpnja 2013. kad je u Ministarstvu zdravlja održan sastanak na kojemu se pregovaralo o statusu radnika u zdravstvu poslije ukidanja kolektivnog ugovora.

Sindikat je pokušao sklopiti sporazum o uređenju plaća do sklapanja novog kolektivnog ugovora. Međutim, umjesto prijedloga sporazuma, Ministarstvo zdravlja dostavilo je prijedlog novog kolektivnog ugovora koji bi bio sklopljen na tri mjeseca, a primjenjivao bi se retroaktivno od 1. lipnja 2013., a njime bi se plaće i prava vratili na razinu na kojoj su bili 2004. godine.

Hrvatski liječnički sindikat i HSS MS-MT, koji su sudjelovali u pregovorima, odbili su potpisati ugovor. Vladinu su ponudu ocijenili neprihvatljivom. Umjesto toga, od ministra Ostojića tražili su da se potpiše sporazum kojim će se regulirati prava radnika koja su ostala neuređena nakon poništenja granskog kolektivnog ugovora.

Umjesto sporazuma kojim bi se riješio ovaj problem, Vlada nam je ponudila sklapanje novog kolektivnog ugovora bez pregovora, što smo odbili - izjavila je tada Anica Prašnjak, predsjednica Glavnog vijeća HSS MS-MT-a.

Sindikatima je, naime, bio ne-

U ime reprezentativnih sindikata Kolektivni su potpisale Vlasta Vuković-Hoić, predsjednica HSS MS-MT-a, i Spomenka Avberšek, predsjednica SSZSS, a u ime Vlade RH ministar zdravstva Rajko Ostojić

prihvatljiv prijedlog Vlade, rekla je gospođa Prašnjak, kojim se radnicima nudi niža razina prava, ali i način da se ugovor potpiše bez pravih pregovora u kojima bi se o pravima radnika pregovaralo, a ne samo jednostrano određivalo kolika ona mogu biti.

No, ugovor je potpisao jedan nestrukovni sindikat, Samostalni sindikat zdravstva i socijalne skrbi, čime je taj ugovor postao pravovaljan s obzirom na to da izmjenama Zakona o reprezentativnosti odlučujući glas u pregovorima imaju sindikati djelatnosti.

Tako je ugovor sklopljen na rok od tri mjeseca i počeo se primjenjivati na sve u sustavu zdravstva.

Zabrinuti za očuvanje materijalnog položaja zaposlenih, tijela HSS MS-MT-a 20. srpnja 2013. jednoglasno su donijela odluku o pokretanju štrajka zbog jednostranih Vladinih odluka, smanjivanja plaća i vraćanja kolektiv-

nog ugovora iz 2004. godine.

HSS MS-MT i HLS izvršili su pritisak na Vladu pa su krajem srpnja 2013. počeli pregovori o sklapanju novog kolektivnog ugovora u zdravstvu. Stoga su ta dva strukovna sindikata Vladi dostavila zajednički prijedlog novog kolektivnog ugovora. Sindikati su u svom prijedlogu tražili zadržavanje prava radnika na postojećoj razini kako ne bi došlo do smanjivanja plaća prema kolektivnom ugovoru iz 2004. godine. No, Vlada je odbila pregovore prema zajedničkom prijedlogu koji su ponudili HSS MS-MT i HLS.

Krajem srpnja s Vladom je počeo proces mirenja prije početka štrajka u zdravstvu. Mirenje je neuspješno završilo.

Stanka prije nove runde pregovora s Vladom bila je do sredine rujna kad je održan još jedan sastanak mirenja koji opet nije uspio.

HSS MS-MT je, prije početka štrajka, s predstavnicima Ministarstva zdravlja održalo još jedan sastanak naglašavajući važnost socijalnog dijaloga. Međutim, u Ministarstvu zdravlja oglušili su se na njihov apel.

Kako nije došlo do pomaka u dijalogu, sljedećeg dana, 18. rujna 2013., počeo je štrajk medicinskih sestara, tehničara i liječnika u svim zdravstvenim ustanovama u RH.

Uskoro su od strane Ministarstva zdravlja počele manipulacije o odazivu na štrajk i razni spino-

vi preko medija bliskih vladajućoj koaliciji. Ministarstvo zdravlja tvrdilo je u medijima da je odaziv na štrajk malen te da 'tiha većina', kako je govorio ministar Ostojić, liječnika i sestara želi da Vlada i sindikati sjednu za stol i postignu dogovor.

Sindikati medicinskih sestara i liječnika pozvali su Državni inspektorat da obavi nadzor u bolnicama jer se provodio pritisak na štrajkaše, kao što su kršenje odluke o poslovima koji se ne smiju prekidati u vrijeme štrajka i popisivanje štrajkaša.

Predsjednica Glavnog vijeća HSS MS-MT-a, Anica Prašnjak, tih je dana upozoravala na mobing. Naime, ravnatelji su u pojedinim bolnicama vršili pritisak da se poskidaju štrajkaški plakati te poimence popišu sudinici štrajka. Nasuprot izjavama ministra Ostojića i lažnih podataka Ministarstva zdravlja, ovisno o kojoj je zdravstvenoj ustanovi riječ, štrajkalo je između 60 i 100 posto medicinskih sestara i 80 posto liječnika.

Primjerice, u splitskom KBC-u medicinske sestre, tehničari i liječnici stupili su masovno u štrajk.

U splitskom KBC-u zaposleno je 1.400 medicinskih sestara od kojih su 70 posto članice sindikata i sve su se izjasnile za sudjelovanje u štrajku, dok u preostalih 30 posto, koje nisu članice sindikata, ima pojedinačnih izjašnjavanja za sudjelovanje u štrajku - govorila je Silvana Ganza, predsjednica podružnice HSS MS-MT-a u splitskom KBC-u.

No, medicinske sestre su, bez obzira na štrajk, u slučajevima eventualnog spašavanja života pacijenata i u hitnim slučajevima bile angažirane i na raspolo-

**Specijalistički
diplomski studij
istovjetan VSS-u**

Prema novom Kolektivnom ugovoru za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja, veleučilišni stručni studij (specijalistički diplomski stručni studij) uvršten je u radna mjesta L vrste, odnosno poslove Visoke stručne spreme (VSS).

Akcija '5 do 12' bila je najspektakularnija akcija u povijesti hrvatskog sindikalizma u zdravstvu. Medicinske sestre i liječnici htjeli su pokazati da ih je većina u štrajku. I bili su!

ATSKE JAVNOSTI

Aktivnog!

croix

U akciji '5 do 12' masovno su sudjelovale medicinske sestre i tehničari te liječnici u KBC-u Zagreb ('Rebro')

ganju, sukladno svom humanom radu. I u svim ostalim zdravstvenim ustanovama bio je izniman odaziv na štrajk.

Sindikati su se zbog manipulacija i dezinformacija Ministarstva zdravlja odlučili na akciju '5 do 12'. Bila je to naj-spektakularnija akcija u povijesti hrvatskog sindikalizma u zdravstvu. Medicinske sestre i liječnici htjeli su pokazati da ih je većina u štrajku. I bili su! Slika je pokazala sve jer, kako je izjavila gospođa Anica Prašnjak, slika ne laže.

Sindikati su od Vlade tražili potpisivanje novog kolektivnog ugovora kojim bi se medicinskim sestrama, tehničarima i liječnicima vratili dodaci na plaću za prekovremene sate, dežurstva i pripravnost, ka-

ke su imali na osnovu prethodnog, u lipnju 2013. poništenog kolektivnog ugovora. Vođe sindikata, Anica Prašnjak i Ivica Babić, izjavljivali su da su zbog situacije u zemlji i državnim proračunu bili spremni na odgodu primjene tog ugovora, uz određivanje točnog datuma početka njegove primjene. No, Ministarstvo zdravlja željelo je okončati štrajk, ali bez ispunjavanja zahtjeva sindikata. Kako dogovora u vezi sa sindikalnim zahtjevima nije bilo, štrajk je nastavljen do 26. rujna 2013. Toga dana predstavnici HSS MS-MT-a i HLS-a održali su još jedan sastanak s predstavnicima Ministarstva zdravlja koje se obvezalo da će ukinuti zabranu zapošljavanja medicinskih sestara, početi pla-

ćati prekovremeni rad i da će u pregovorima za novi kolektivni ugovor uvažavati prijedlog medicinskih sestara i liječnika. Ministarstvo i HSS MS-MT potpisali su sporazum nakon kojega je prekinut devetodnevni štrajk medicinskih sestara i tehničara. HLS je odbio sporazum i nastavio štrajk do daljnjega.

Potpisani sporazum između HSS MS-MT-a omogućio je pregovore o novom kolektivnom ugovoru za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja.

Pregovori su intenzivno vođeni od 1. listopada do 14. studenoga 2013. kad je ugovor parafiran.

Početkom prosinca, točnije 2. 12. 2013., u Ministarstvu zdravlja potpisan je novi Kolektivni ugovor za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja (tzv.

granski kolektivni ugovor) koji će se primjenjivati sljedeće četiri godine s početkom od 1. prosinca 2013., a vrijedit će za 72.000 zaposlenika u zdravstvenom sustavu. U ime reprezentativnih sindikata ugovor su potpisale Vlasta Vuković-Hoić, predsjednica HSS MS-MT-a, i Spomenka Avberšek, predsjednica SSZSS-a. U ime Ministarstva novi Kolektivni ugovor potpisao je ministar Rajko Ostojić. Potpisivanju govora prethodila su tri mjeseca pregovaranja, 29 održanih sastanaka tri sindikata s ministrom zdravlja.

- Ugovor je donio nova poboljšanja i očekujemo da će nastupanjem boljih ekonomskih uvjeta doći i do obećanih izmjena i dopuna - izjavila je Vlasta Vuković-Hoić. (Ivica Radoš)

2. prosinca 2013. potpisan je novi Kolektivni ugovor za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja koji će se primjenjivati sljedeće četiri godine s početkom od 1. prosinca 2013., a vrijedit će za 72.000 zaposlenika u zdravstvenom sustavu

Akcija '5 do 12' pokazala pravu snagu Sindikata

U petak, 20. rujna u 11 sati i 55 minuta u akciji '5 do 12' medicinske sestre, tehničari i liječnici masovno su izašli pred bolnice kako bi građanima pokazali pravu istinu o

broju medicinskog osoblja koje je u štrajku. Bila je to njihova reakcija na podatke Ministarstva zdravlja koje je dan prije ustvrdilo da u štrajku sudjeluje samo 19 posto liječnika i 16

posto medicinskih sestara, iako se, prema podacima sindikata, štrajku odazvalo u prosjeku 70 posto zaposlenih u zdravstvenim ustanovama, dok je u nekim bolnicama štrajkalo od 50

pa do 100 posto zaposlenih.

Tako se u 5 minuta do 12 sati pred Kliničkom bolnicom Dubrava u Zagrebu okupilo nekoliko stotina liječnika i sestara. Rekli su kako akcijom '5 do 12'

Medicinske sestre, tehničari i liječnici masovno iza

zašli pred bolnice kako bi pokazali istinu o štrajku

ZAGREB KBC "SESTRE MILOSRDNICE"

ZAGREB KLINIKA ZA INFektivNE BOLESTI "DR. FRAN MIHALJEVIĆ"

žele otkloniti spinove Ministarstva zdravlja koje umanjuje broj štrajkaša. Pred zagrebačku Kliniku za infektivne bolesti 'Dr. Fran Mihaljević' izašlo je sedamdesetak liječnika i medicinskih sestara koji su ministru zdravlja Rajku Ostojiću poručili kako je 'dosta smanjivanja plaća i rušenja dostojanstva zdravstvenih djelatnika'. Ispred varaždinske Opće bolnice okupila se većina od petstotinjak medicinskih sestara

koje su bile u štrajku. Više od 350 sestara i liječnika ispred splitskog KBC-a poslalo je gromoglasan 'pozdrav' ministru. Pljesku koji je uslijedio pridružili su se i pacijenti koji su se našli pred bolnicom. U Osijeku je štrajkalo 80 posto medicinskih sestara i liječnika, na odjelu anesteziologije 95 posto, a na ginekologiji čak 100 posto. Zdravstveni djelatnici izašli su i pred riječki KBC, te pred pred njihove odjele na Suša-

ZAGREB KB "SVETI DUH"

ku i na Kantridi. Slično je bilo i u većini drugih hrvatskih gradova.

Štrajkalo se ukupno u 57 hrvatskih bolnica, a u 17 štrajk nije ni pokrenut.

Predsjednica Glavnog vijeća Sindikata medicinskih sestara Anica Prašnjak optužila je ministra Ostojića i ravnatelja KBC-a Zagreb Zlatka Giljevića da su zabranili okupljanje pred najvećom hrvatskom bolnicom. - Boje se slike, brojkama se može manipulirati, ali slikom ne - kazala je Prašnjak, upozorivši kako Ministarstvo i ravnatelji nekih bolnica liječnicima i sestrama prijete otkazima i oduzimanjem plaće za sate provedene u štrajku.

Štrajk je počeo dva dana prije, u srijedu u 7 sati ujutro. Njime su medicinske sestre, tehničari i liječnici tražili novi kolektivni ugovor radi povećanja iznosa dodataka za prekovremene sate, dežurstva i pripravnosti. Sindika-

MINISTARSTVO: U štrajku sudjeluje 19 posto liječnika i 16 posto medicinskih sestara

SINDIKAT: U štrajku u prosjeku 70 posto zaposlenih u zdravstvenim ustanovama, u nekim bolnicama od 50 do 100 posto zaposlenih

ti su tražili da se dežurstva liječnika koja ulaze u prekovremeni rad tako i plaćaju, a ne paušalno, te da se evidentira rad liječnika koji ostaju raditi poslije dežurstva. Također su zahtijevali da se prekovremeni rad medicinskih sestara i tehničara mora evidentirati i platiti.

No, i tijekom štrajka medicinske sestre, tehničari i liječnici odrađivali su minimum poslova kako pacijenti ne bi trpjeli. Zahvalili su onima koji, shvaćajući opravdanost njihova bunta protiv Ministarstva zdravlja, u dane štrajka nisu dolazili u bolnice. Li-

ječnici su pojasnili kako su oni obavili oko 60 posto svojih obveza te su odgađali jedino poslove koji nisu bili hitni. Dobili su potporu i od međunarodnih udruga sindikata javnih službi.

Tijekom prosvjeda na vidjelo su isplivali brojni nedostaci koji već godinama pritišću hrvatski zdravstveni sustav. Tako su u nekim bolnicama, primjerice u karlovačkoj, sestre prisiljene raditi smjene i po 12 sati zbog kroničnog nedostatka osoblja. Također je upozoreno kako u Hrvatskoj nedostaje i znatan broj liječnika. Javnosti je manje poznato da

zbog zabrane zapošljavanja godinama već nema raspisanih natječaja za stažiste čiji se staž namjerava skratiti na pet mjeseci kako bi ih što manje platili.

Štrajk su podržali i brojni zdravstveni djelatnici koji nisu mogli sudjelovati zbog specijalizacije, subspecijalizacije, ili su toga dana radili u drugoj smjeni, imali slobodan dan, bili na bolovanju i slično.

Brojne medicinske sestre nisu mogle izaći pred bolnice jer su ostale s pacijentima. Svi su listom govorili kako štrajkom žele ishoditi nastavak pregovora s Ministarstvom kako bi došli do kolektivnog ugovora temeljenog na europskim zakonima. - Ako je radno vrijeme 48 sati, onda je sve preko toga prekovremeni rad koji mora biti plaćen po zakonu - ostali su ustrajni u svojim zahtjevima zdravstveni djelatnici.

Akcija '5 do 12' pokazala je veli-

Boje se slike, brojkama se može manipulirati, ali slikom ne, rekla je Anica Prašnjak, predsjednica Glavnog vijeća HSS MS-MT-a

SLAVONSKI BROD OB "DR. JOSIP BENČEVIĆ"

OPĆA ŽUPANIJSKA BOLNICA VINKOVCI

ko jedinstvo medicinskog osoblja kad je riječ o zaštiti njihovih stečenih prava, kao i poštivanje profesije kojoj su posvetili svoj život. Zahtjevi nisu samo materijalni, isticali su brojni sindikalni predstavnici, oni traže da se prizna minimum dostojanstva koji medicinske sestre, tehničari i liječnici uživaju u drugim uređenim, demokratskim, zemljama. (mb)

Tijekom prosvjeda na vidjelo su isplivali brojni nedostaci

KRAPINSKE TOPLICE**SPECIJALNA BOLNICA ZA MEDICINSKU REHABILITACIJU**

Štrajkalo se
ukupno u
57 hrvatskih
bolnica, a u 17
štrajk nije ni
pokrenut

PSIHIJATRIJSKA BOLNICA VRAPČE ZAGREB**KBC SPLIT****OB DUBROVNIK**

koji već godinama pritišću hrvatski zdravstveni sustav

OB VARAŽDIN

OPĆA BOLNICA "HRVATSKI PONOS" KNIN

Akcija je pokazala veliko jedinstvo medicinskog osoblja kad j

OB ZADAR

KBC OSIJEK

I je riječ o zaštiti njihovih stečenih prava i poštivanju profesije

U akciji '5 do 12' u znak prosvjeda ispred KB-a Dubrava masovno su izašle medicinske sestre, tehničari i liječnici. Fotografije i snimke masovnih prosvjeda u Hrvatskoj, osim domaćih, prenijele su svjetske novinske agencije i elektronički mediji

Glavno vijeće izglasalo odluku o potpisivanju Kolektivnog ugovora

Glavno vijeće, Predsjedništvo i Nadzorni odbor Hrvatskog strukovnog sindikata medicinskih sestara i tehničara održali su 20. studenoga iznimno važan sastanak u Obrtničkom domu u Za-

grebu na kojemu se odlučivalo o potpisivanju već parafriranog Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja. Sastanak su vodile predsjednica Glavnog vijeća Anica

Prašnjak i predsjednica HSS MS-MT-a Vlasta Vuković Hoić. Nakon trosatne rasprave, stavovi su manje-više usuglašeni te se prešlo na glasovanje. Glavno vijeće je, na kraju, jednoglasno prihva-

tilo parafrirani Kolektivni ugovor za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja. Ta je odluka omogućila potpisivanje Kolektivnog ugovora 2. prosinca 2013. godine. (ir)

Ministar upoznat sa svime

Maricu Stanić, predsjednicu podružnice HSS MS-MT-a u KBC-u Osijek krajem listopada primio je ministar zdravlja Rajko Ostojić koji se tom prigodom iz prve ruke upoznao s problemima s kojima se medicinske sestre i tehničari suočavaju na terenu, konkretno u KBC-u Osijek.

Naime, manjak medicinskih sestara u sustavu zdravstva uzrokovao je brojne prekovremene sate koji su odrađeni, ali ih se ne može naplatiti.

- U Ministarstvu sam pred gospodinom ministrom govorila o našim problemima, o prekovremenim satima i tužbama koje su zbog toga podignute. Ministar je iz prve ruke čuo o čemu je zapravo riječ. Sad vidim da su, konačno, ukinuli zabranu zapošljavanja na neodređeno. Ministar je pisao da se zaposli medicinske sestre koje su dugo radile na neodređeno. Vidjet ćemo što će od svega biti - rekla je Marica Stanić.

Osim toga, početkom listopada 2013. dva povjerenstva HSS MS-MT-a, Povjerenstvo za primalje i Povjerenstvo za hitnu medicinsku pomoć, održala su sastanke u Ministarstvu zdravlja.

Sastanci su održani radi hitnog rješavanja problema s kojima se susreću medicinske sestre i tehničari u Hitnoj medicinskoj pomoći, kao i sestre primalje.

Tako je ministar Rajko Ostojić bio izravno upoznat s njihovim problemima na terenu. Ministar je sa zanimanjem slušao izlaganje članova povjerenstava, izrazio razumijevanje i obećao potporu u rješavanju navedenih problema. (ir)

Gordana Kucljak, predsjednica Povjerenstva za primalje pri HSS MS-MT-u, **Marica Stanić** (desno), povjerenica sindikata u KBC-u Osijek i članovi Povjerenstva za hitnu medicinsku pomoć upoznali su ministra Ostojića s gorućim problemima u hrvatskom zdravstvu

VESNA JURKOVIĆ, PREDSDJEDNICA PODRUŽNICE HSS MS-MT-a U SLAVONSKOM BRODU

Ljudi su nam na prvome mjestu

Jaka i brojna podružnica sindikata osobito je ponosna na svoj razrađen i učinkovit socijalni plan

Vesna Jurković predsjednica je iznimno jake i brojne podružnice HSS MS-MT-a u Hrvatskoj. Većina medicinskih sestara i tehničara u Općoj bolnici 'Dr. Josip Benčević' Slavonski Brod članovi su sestrinskog sindikata.

Za uspješan, bogat i raznovrsan rad podružnice, kaže gospođa Jurković, potrebno je imati dobar plan rada, a njihov je, ističe, izvrstan, osobito socijalni plan.

- Socijalni plan, dakle pomoć našim članovima, razra-

đen je do u detalje. U tom smislu uskladili smo se s centralom. Primjerice, za odlazak u mirovinu podružnica svojim članovima daje određenu svotu sukladno pravilniku. U tome smo najjača podružnica - naglašava Jurković.

Podružnica HSS MS-MT-a svake godine na svojoj skupštini dogovara i odlučuje kako raditi dalje, odnosno koje sindikalne akcije te socijalna i prigodna davanja dijeliti, a sve se financira iz članarine.

-Vodimo evidenciju i o bolovanjima pa smo uveli i pomoć za

bolovanja dulja od dva mjeseca. Evo, i uoči Božića nastojimo pomoći koliko se može. Poznajemo situaciju i znamo kako tko stoji. Novac od članarine potrošimo, ne držimo ga u banci. Realiziramo dogovoreno, a sve naše isplate idu na temelju odluka i preko centrale, ništa na ruke - dodaje.

Podružnica ima i program socijalnih pomoći najugroženijima.

-Barem jednom godišnje našim najugroženijim članovima pokušavamo izaći u susret. Koliko pomognemo, ne znamo, ali učinimo barem nešto. Našim bolesnicima na bolničkom ili kućnom liječenju darujemo cvijeće. U slučaju smrti člana obitelji donosimo vijenac, a za blagdan Svih svetih kolege običu grobove umrlih članova sindikata, okite ih

s dvije krizanteme i zapale lampion. Pomoć za smrt člana sindikata i člana njegove obitelji također je aktualna. Usto, tu su i raznovrsne participacije koje dijeli centrala sindikata - govori Vesna.

Osim programa socijalnih i prigodnih davanja i darivanja, podružnica HSS MS-MT-a razradila je i tzv. antistresni program kako bi se, kažu, mogli nositi sa svim teškoćama na svojim radnim mjestima.

-Provodimo antistresni program koji se sastoji od organizacije sportskih djelatnosti - odbojke, košarke, boćanja, kuglanja. Osim sportskih igara na razini Hrvatske, održavamo i naše male sportske igre na početku i kraju sezone, u proljeće i kasnu jesen. Sretni smo što na Savi, na izletištu Poloj, imamo sindikalnu kućicu koju koriste svi zaposlenici bolnice. Ravnateljstvo je pomoglo da je obnovimo, a kuća je cijelo vrijeme otvorena za korištenje, i u povodu sportskih aktivnosti, ali i za piknike, izlete, kupanje itd. - ponosna je predsjednica.

U kući od 50 m² s velikom terasom postoji toalet i kupaonica te vanjski tuševi, a namještena je tako da se u njoj mogu održavati i neka predavanja.

-Ta naša višenamjenska kuća iskorištena je maksimalno. Da vodostaj Save tijekom zime nije visok, kuća bi bila u pogonu cijelu godinu.

U Slavonskom Brodu svake se godine održava sestrinska zabava, važan društveni događaj na kojemu se okupi više od 250 uzvanika.

-Naš sestrinski sindikat održava zabavu u svibnju u povodu Dana sestrinstva. Zabave su nam vesele i dobro posjećene. Dolaze nam i ravnatelj i glavna sestra, pomoćnica ravnatelja, a svojom nazočnošću počaste nas čak i gradonačelnik i župan -

Božana Levojević, članica GV-a i blagajnica podružnice; Vesna Jurković (desno) predsjednica podružnice u Slavonskom Brodu

Članovi Izvršnog odbora i Povjerenstva slavonskobrodske podružnice

kaže Vesna. U Općoj bolnici Slavonski Brod suradnja među svim sindikatima veoma je dobra. Sestrinski i liječnički sindikat dobro surađuju, a dobra je suradnja i s nezdravstvenim djelatnicima.

- U bolnici imamo četiri sindikata. Zajedno funkcioniramo u Sindikalnom vijeću preko kojega se zajednički borimo za sve radnike i ostvarujemo korektnu suradnju s upravom. Sve sindikalne akcije koje se održavaju shvaćamo vrlo ozbiljno i u velikom broju se odazivamo - ističe Vesna Jurković.

Gospođa Jurković s ponosom naglašava da njihova podružnica uspješno surađuje i s Hrvatskom udrugom medicinskih sestara (HUMS) te Hrvatskom komorom medicinskih sestara (HKMS). (Ivica Radoš)

Slavonskobrodski HSS MS-MT već 15 godina organizira i barem dva izleta godišnje.

- Obišli smo cijelu Hrvatsku, a sada gotovo i cijelu Europu. Da toga nije, mnogi ne bi vidjeli ni Plitvice, ni Brijune, ni Ilok. Izlete mi organiziramo, a članovi sami financiraju. Ali, ipak se preko agencija nadu povoljniji aranžmani, na otplate itd.

Stručna služba HSS MS-MT-a odgovara na pitanja

Raspored rada radnika koji u bolničkim ustanovama obavljaju poslove 24 sata dnevno, 365 dana u godini, u mjesecima u kojima blagdan pada na radni dan

Prije svega, važno je istaknuti da radnici zaposleni na takvim radilištima nikada ne mogu ostvariti pravo na naknadu plaće za blagdan, osim u slučaju korištenja godišnjeg odmora ili u slučaju privremene nesposobnosti za rad (bolovanja), i to kad se dogodi da im blagdan pada upravo u vrijeme korištenja godišnjeg odmora ili dok su na bolovanju. Naime, radnici koji rade u gore opisanom režimu rada nikada ne mogu računati da će im dani tjednog odmora biti subota i nedjelja (kao što je to slučaj s radnicima koji rade u redovnom 8-satnom radnom vremenu i 40-satnom radnom tjednu), već njihov dan tjednog odmora može pasti na bilo koji dan u tjednu, dok praznik koji pada na bilo koji dan za njih nužno ne znači slobodan dan (osim ako bi se dogodilo da praznik pada upravo na dan njihova tjednog odmora). No, upravo zbog takvog rasporeda rada, radnici koji rade u turnusima ili smjenama kojima se pokriva svaki sat u danu i svaki dan u tjednu, na dan praznika mogu raditi (pri čemu će za taj rad dobiti plaću) ili mogu biti slobodni ako im praznik padne na dan tjednog odmora (pri čemu za taj praznik neće dobiti ni plaću niti naknadu plaće jer je praznik pao na dan njihova tjednog odmora).

Fond radnih sati čini umnožak svih radnih dana sa 8 sati, što znači da se blagdani koji pa-

daju na radne dane ne uračunavaju u mjesečni fond radnih sati (čl. 58. st. 9. KU i zaključak 258.), zato što blagdani nisu radni dani (Zakon o blagdanima, spomendanima i neradnim danima u RH). Radnik svaki mjesec treba odraditi fond radnih sati, dok za blagdane treba dobiti naknadu plaće. U mjesecu u kojemu blagdan pada na radni dan, svi radnici odraduju manji broj sati (zaključak 258.), ako radnik odradi više od fonda radnih sati, dolazi do prekovremenog rada koji se tako evidentira i plaća (zaključak 259.). Navedeno bi značilo da radnici koji rade u turnusima i smjenama za dan blagdana neće dobiti naknadu plaće (eventualno će dobiti plaću ako na dan praznika rade, ali im poslodavac mora omogućiti da u tom mjesecu odrade jednak broj

sati kao i ostali radnici koji su na dan blagdana bili slobodni, tj. poslodavac im tijekom istog mjeseca mora omogućiti korištenje dodatnog dana tjednog odmora. U protivnom, ako bi radnik odradio punu satnicu, ostvario bi prekovremeni rad koji bi mu poslodavac morao platiti sa 50% uvećanja osnovne plaće. Za radnike koji rade u smjenama ili turnusima ključna je primjena zaključka 258. prema kojemu i oni u mjesecu u kojemu blagdan pada na radne dane moraju odraditi manji broj sati (pitanje na koje odgovara zaključak 258. odnosi se upravo na radnike kojima je rad organiziran na ovaj način). Mjesečni fond radnih sati iz tog razloga je određen kao umnožak radnih dana sa 8 sati, a sve preko njega predstavlja prekovremeni rad.

Primjer:

Mjesec ima redovnu satnicu od 176h, ali 2 blagdana padaju na radne dane pa svi radnici mogu odraditi maksimalno 160h.

Radnici koji rade u 40-satnom radnom tjednu odradit će 160h, a za 2 blagdana dobit će naknadu plaće, na kraju mjeseca imat će punu satnicu od 176h, ali neće imati prekovremenog rada jer nisu odradili više od redovnog fonda radnih sati. Takvi radnici imat će redovne dane tjednog odmora i dodatno će biti slobodni na dane blagdana, pa će odraditi samo radne dane.

Radnici koji rade u smjenama i turnusima gdje se rad obavlja svaki dan u godini niti na jedan dan neće biti slobodni zbog blagdana, već će im slobodni biti samo dani tjednog odmora. Takvom radniku treba biti plaćen svaki sat koji je odradio, ali sve što je odradio preko redovnog fonda radnih sati bit će prekovremeni rad. Uvećanje plaće zbog rada na blagdan nije kompenzacija zato što je radnik radio veći broj sati od radnika koji je na dan blagdana slobodan, za veći broj odradenih sati propisano je uvećanje plaće za prekovremeni rad. Zakon o radu u čl. 86. propisuje da radnik ima pravo na uvećanje plaće i po osnovi rada na blagdan i po osnovi prekovremenog rada.

Poslodavac ne može istu plaću uvjetovati većim brojem radnih sati! Kad bi se fond radnih sati utvrđivao kao zbroj svih dana u mjesecu (osim subota i nedjelja) i pomnožen sa 8 sati, radnici koji rade u turnusima NIKADA ne bi dobili naknadu plaće za blagdan, već bi u svakome mjesecu u kojemu blagdan pada na radni dan morali odraditi punu satnicu da bi dobili punu plaću, dok bi za to vrijeme radnici koji rade u 40-satnom tjednu i kojima tjedni odmor pada u subotu i nedjelju odradivali manju satnicu, a dobili istu plaću (sve zato što bi im se za dane blagdana evidentiralo 8 sati te bi im se na taj način fond radnih sati popunio a da ga nisu odradili).

Ovdje je važno uzeti u obzir da radnici koji rade u turnusima i u smjenama NIKADA ne dobivaju naknadu plaće za blagdan jer na blagdan (kad god on padao) ili rade (pa dobivaju plaću za taj rad) ili imaju dane tjednog odmora (pa opet ne dobivaju naknadu jer im je to tjedni odmor). Oni će uvijek morati odraditi sve sate koji im se evidentiraju, za razliku od radnika koji rade od ponedjeljka do petka i kojima će se dio satnice u ovakvim mjesecima samo evidentirati i isplatiti će im se naknada.

U sudskoj praksi postoji ujednačen stav da se radnicima ne isplaćuje naknada plaće ako im je blagdan pao na dan tjednog odmora, ali također i da na fond radnih sati mogu utjecati isključivo radni dani (ne i blagdani koji su posebnim zakonom utvrđeni kao neradni) pa se radnicima koji rade u turnusima i smjenama ne može određivati da odraduju veći broj sati samo zato što ih je poslodavac zadužio takvim oblikom organizacije rada.

Pravo na dnevnicu i obrazloženje pripravnosti

Radnici koji rade na terenu i tijekom svog radnog vremena vrše prijevoz koji traje dulje od njihova radnog vremena ostvaruju pravo na dnevnicu samo ako se na putovanju zadrže više od 8 sati nakon što im radno vrijeme istekne. Ako putovanje počne tijekom radnog vremena, a završi nakon njega, radniku je potrebno platiti prekovremeni rad za svaki sat kojim je premašeno njegovo redovno radno vrijeme (prema rasporedu), a ako je radno vrijeme premašeno za više od 8 sati, isplaćuje se dnevnicu, a ne prekovremeni rad. Ovome u prilog govori i zaključak 277. zajedničkog povjerenstva za tumačenje Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja. Obrazloženje navedenog rješenja je takvo da Povjerenstvo smatra da za redovno radno vrijeme radnik dobiva plaću, pa se vrijeme potrebno za isplatu dnevnice počinje računati tek nakon što radno vrijeme istekne. Temeljni kolektivni

ugovor određuje da se dnevnicu isplaćuje tek ako putovanje traje minimalno 8 sati (pola dnevnicu), pa se tih 8 sati počinje računati nakon što radno vrijeme završi. U konkretnom slučaju koji ste naveli, nije ostvareno pravo na dnevnicu, nego na plaćanje 2 sata prekovremenog rada.

Niti jedan radnik ne može biti u pripravnosti dok je na radnome mjestu. Pripravnost je oblik rada kad radnik nije na radnome mjestu, ali je raspoloživ za obavljanje hitne medicinske pomoći. Pripravnost nije dio radnog vremena jer i Zakon o radu određuje da vrijeme u kojemu je radnik pripravan obavljati posao na poziv poslodavca (ali nije na radnome mjestu) nije radno vrijeme. Ako bi radnik radio II. smjenu, on bi bio na radnome mjestu, pa ne bi istodobno mogao biti u pripravnosti.

Mobbing u zdravstvenim ustanovama

Mobbing (ili kako je u zakonodavstvu RH imenovano „zlostavljanje na radu“) kvalificiran kao kazneno djelo iz čl. 133. Kaznenog zakona, a za koje je propisano da se progona po prijedlogu.

Kako je riječ o kaznenom djelu za koje je propisano pokretanje postupka po prijedlogu, žrtva mobbinga osobno treba uputiti prijedlog Državnom odvjetništvu za pokretanje progona. Također će se podnošenje kaznene prijave policiji smatrati prijedlogom za pokretanje progona.

Povjerenstvo zaštite na radu čine izabrani povjerenici zaštite na radu, koje se bira kod svakog poslodavca. Povjerenike zaštite na radu biraju sami radnici, a na broj povjerenika, njihov izbor i mandat primjenjuju se odredbe Zakona o radu kojima je uređen način izbora radničkog vijeća (čl. 69. Zakona o zaštiti na radu). No, Zakon o zaštiti na radu daje i mogućnost imenovanja sindikalnog povjerenika povjerenikom zaštite na radu, i to ako je ta mogućnost predviđena kolektivnim ugovorom. TKU, kao i Kolektivni ugovor za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja predviđaju tu mogućnost, pa tako TKU u čl. 81. st. 3. navodi da sindikalni povjerenik preuzima tu dužnost ako povjerenik zaštite na radu nije izabran, a ista odredba nalazi se i u čl. 91. st. 3. GKU-a.

Slijedom gore navedenoga, za povjerenike zaštite na radu potrebno je provesti izbore, a ako nisu provedeni, sindikati koji djeluju kod poslodavca imenovat će povjerenika. Imenovani povjerenik imat će u potpunosti jednake ovlasti kao i povjerenik kojega bi radnici izabrali.

ZDENKA GIZDIĆ, BIVŠA PREDSEDNICA HSS MS-MT-a I GLAVNOG VIJEĆA MATICE HRVATSKIH

Za sindikat je veoma važno dopustiti da nas se razbija

Zdenka Gizdić, rođena Solinjanica, od samog početka uključila se u osnutak sindikata u tek proglašenoj nezavisnoj Hrvatskoj. Osnovani su najveću županijsku podružnicu sindikata medicinskih sestara u Splitsko-dalmatinskoj županiji, a bila je i predstavnik u republičkom odboru, koji se poslije zvao nacionalno vijeće. Godine 2001. izabrana je za predsjednicu Glavnog vijeća Hrvatskog strukovnog sindikata medicinskih sestara. To je bila profesionalna funkcija. Do tada je volontirala, a nakon toga preselila se u Zagreb.

Radila je u Domu zdravlja Solin-Kaštela. U veljači 2010. godine otišla je u mirovinu, a bila je i predsjednica Glavnog vijeća u Matici sindikata Hrvatske. U to vrijeme Matica je imala više od 100 tisuća članova. Bila je i stalna članica GSV-a, udruge u kojoj su sindikati, poslodavci i vlada, a su-

djelovala je u svim pregovorima koji se tiču struke.

- Bilo je i teško i lako. Bilo je teško jer je to bilo nešto novo. Išli smo u nešto, a nismo znali do kraja u što idemo, ali nas je vodio veliki entuzijazam. Krajem osamdesetih i početkom devedesetih svi smo očekivali neke promjene, bili smo puni entuzijazma i ljudi su lakše radili za opće dobro nego danas. Imali smo pozitivna očekivanja i velik broj učlanjenja naših sestara, vrlo velik, čak više od osamdeset posto, pa nam je s te strane bilo lako - govori Zdenka Gizdić, bivša predsjednica i jedna od osnivačica HSS MS-MT-a u Splitsko-dalmatinskoj županiji o počecima tog sindikata.

- Sa svakom vladom uvijek ima problema jer smo, nažalost, po prirodi stvari, iako mislim da to ne bi trebalo tako biti, suprotstavljene strane. Ipak vjerujem

S obzirom na težinu pregovora te na činjenicu da su suprotstavljani bili ne samo sindikati i poslodavci, nego i sindikati između sebe, novim Kolektivnim izvučen je maksimum

da kad društvo dođe do određenog stupnja razvoja demokracije, poslodavci, vlada i sindikati moraju biti partneri. Tu dolazimo do onoga što su nas Amerikanci uvijek podučavali - moramo nastojati doći do situacije koja je win-win, dakle da se svi osjećamo pobjednicima, a ne da se najčešće svi osjećamo gubitnicima jer svatko ima svoje i teško sluša tuđe argumente - iznosi Zdenka svoja isustva u pregovorima s Vladom te izdvaja najteže trenutke u HSS MS-MT-u:

- Jedan od težih trenutaka bio je štrajk nas medicinskih sestara koji smo pokrenuli 1995. godine. Bio je to štrajk medicinskih sestara u cijeloj Hrvatskoj. Još je trajao rat i bilo je veoma teško, no i tada smo se borile za ono za što se i danas borimo. Sestre su radile za malu plaću, valute su se mijenjale, ali plaća je bila ekvivalent 150 maraka. Muževi su nam bili na ratištima, s malim ili nikakvim primanjima, tako da su kolegice uglavnom bile hraniteljice obitelji, radile su u teškim uvjetima. Taj štrajk je bio zaista težak. Bilo je strašnih pritisaka, zastrašivali su nas. Bilo je ratno vrijeme, ali smo izdržali. Uspjeli smo u nakani da se potpiše kolektivni ugovor. I kad sam došla za predsjednicu Glavnog vijeća Matice hrvatskih sindikata, na vlasti je bila koalicijska Vlada, bilo je vrlo teško. Budući da je naša

zemlja stalno u krizi i tada smo bili pod monitoringom MMF-a, a uredbom Vlade i Zakonom o plaćama, snizili su nam plaću trideset posto. To je bilo strašno jer ljudi planiraju na osnovu svojih primanja. Tada smo organizirali veliki prosvjed na Trgu bana Jelačića u Zagrebu. To je urodilo kvalitetnijim pregovaranjem. Nisu sudjelovale samo medicinske sestre, nego svi djelatnici u javnim službama i od tada je pregovaranje postalo normalno, mi smo redovito pregovarali i redovito potpisivali. Pregovori su uvijek naporni, a danas pogotovo u ova teška vremena. Sve što smo desetljećima mukotrpno gradili danas se grubo ruši, a nema ni mrvice strpljenja za kvalitetnije pregovore. Znam da je Vladi teško, ali je isto tako teško i radnicima. Trebalo bi mnogo više strpljenja i suptilnosti, a ne ovako - apelira gospođa Gizdić.

O samom radu svojih kolega u HSS MS-MT-u kaže:

- Emotivna sam i ne mogu tu biti potpuno objektivna. Znam koliko je teško u pozadini svega toga jer sam godinama bila dio toga. Mislim da se kolege u sindikatima dobro nose s nastalom situacijom. Teško im jer je sve oštrija klasna borba, moram upotrijebiti tu riječ koja se dugo nije čula. Čini mi se kako se sve više zaoštava odnos između rada i kapitala. Nema više osam sati

Sa svakom vladom uvijek ima problema jer smo, po prirodi stvari, nažalost, suprotstavljene strane

HRVATSKIH SINDIKATA

zajedništvo - ne smijemo jer tako sigurno slabimo

rada, osam sati odmora, osam sati sna. Vraćamo se u onaj najcrnji kapitalizam kad se radilo od jutra do sutra, kad se radi profita iz radnika cijedila zadnja kap snage, a zatim ih se odbacivalo kao krpu. Sve što se godinama teško gradilo sad se olako ruši. Ljudi su početkom 20. stoljeća ginuli za osmosatno radno vrijeme, a to je sada šaptom palo. Šuti i radi kao rob jer primaš plaću i trebaš biti sretan. Radnici pritisnuti egzistencijalnim problemima nemaju vremena za razmišljanje jer se jednostavno bore za koranicu kruha i sindikati u tom dijelu nemaju onu potrebnu snagu, a tu su i klasične manipulacije sa sindikatima - zavadi pa vladaj - ogorčena je Zdenka, no ipak poručuje kako treba zaboraviti neke osobne interese i mnogo se više posvetiti zajedništvu:

- Lako je meni sada to iz ove pozicije govoriti. Znam koliko je teško miriti neke stvari, pogotovo kad stalno govore kako je netko dobio dva posto više. Za sindikat je veoma važno zajedništvo. Ne smiju dopustiti da ih se razbija jer na taj način sigurno slabe.

Za granski kolektivni ugovor kaže kako joj se čini da je postignuto maksimalno što se postići moglo:

- Pogledala sam tekst. Čini mi se da je dosta dobar. Mislim da su kolegice izborile najviše što se moglo. Kad su pregovori ovako teški jer ovdje nisu bili samo suprotstavljeni sindikati i poslodavci, nego i sindikati unutar sebe, ovo što je postignuto veoma je dobro. Uvijek se nakon potpisanog ugovora netko osjeća oštećenim. Medicinske sestre gledaju svoju poziciju, a ne i ono što pregovarači moraju. Moraju naći neki balans, a nakon toga netko ima osjećaj da je oštećen. Ipak, mislim da su napravile dobar posao i ja im čestitam.

Zdenka Gizdić bila je i u Povjerenstvu za reformu zdravstva. Ne krije da time nije zadovoljna.

- Nikad se u reformu zdravstva

Sve što smo desetljećima mukotrpno gradili danas se grubo ruši, a nema ni mrvice strpljenja za kvalitetnije pregovore. Znam da je Vladi teško, ali je teško i nama radnicima

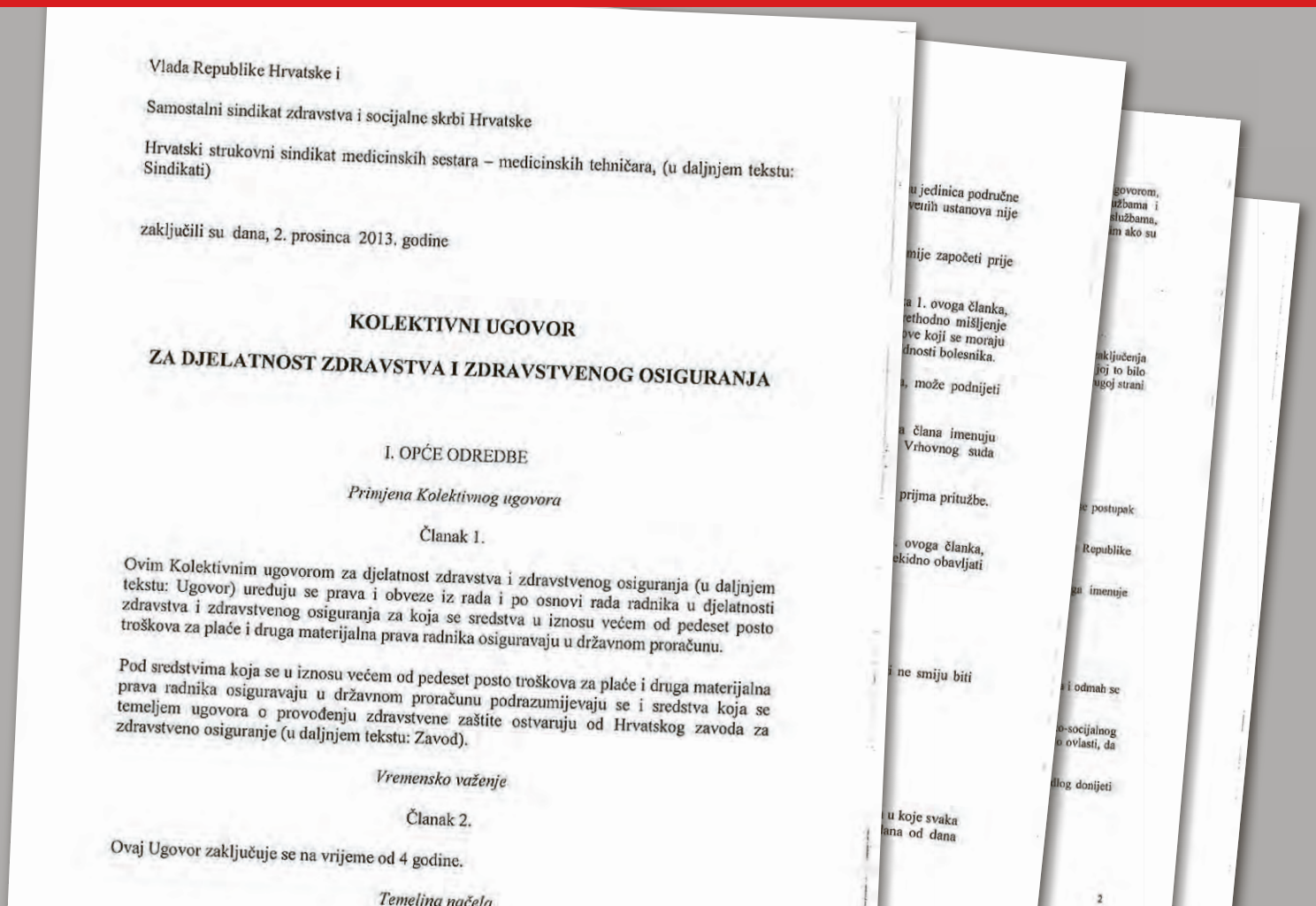
nije ulazilo duboko i temeljito. Uvijek smo bili pritisnuti da nešto moramo napraviti. Nikad nisam time bila zadovoljan, ali niti jedna vlada ne bi trebala biti zadovoljna reformom. Što se tiče mog sindikalnog rada, ponosna sam - pogotovo u Matici gdje je bilo mnogo sindikata - na to što

sam svojom osobnošću okupljala ljude kako bismo mogli zajednički djelovati. U tom teškom razdoblju promicale smo sestrinstvo kao zvanje. O tome se čulo. Zahvaljujući djelovanju sindikata i udruga, dobili smo i zakladu o sestrinstvu. Dobili smo i naziv profesija. Nije to samo naziv, to je

sadržaj u zakonu. Ponosni smo i na to što naše članstvo nikad nije opadalo - zaključila je Zdenka Gizdić i poručila:

- Samo hrabro i zajedno naprijed. Zajedno smo jači, to je sindikalni postulat. Solidarnost prije svega jer samo tako mnoge stvari možemo lakše izboriti. (gp)

SPECIJALNI DODATAK NA 32 STRANICE

Kolektivni ugovor za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja

Pregovori su intenzivno vođeni od 1. listopada do 14. studenoga 2013. kad je ugovor parafiran. Početkom prosinca, točnije 2. 12. 2013., u Ministarstvu zdravlja potpisan je novi Kolektivni ugovor za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja (tzv. granski kolektivni ugovor) koji će se primjenjivati sljedeće četiri godine s početkom od 1. prosinca 2013., a vrijedit će za 72.000 zaposlenika u zdravstvenom

sustavu. U ime reprezentativnih sindikata ugovor su potpisale Vlasta Vuković-Hoić, predsjednica HSS MS-MT-a, i Spomenka Avberšek, predsjednica SSZSS-a. U ime Ministarstva novi Kolektivni ugovor potpisao je ministar Rajko Ostojić. Potpisivanju govora prethodila su tri mjeseca pregovaranja, 29 održanih sastanaka tri sindikata s ministrom zdravlja.